UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

minum Hieronymũ ei⁹ patruũ ex altera ꝑ ſe, & dño Nicolao eius fratre abſente, pro quo de rato promiſit, qui dñs Nicolaus nũquam ratificauit, quinimmo ſemper contradixit, laudoq; cõtrauenit, & cõſequẽter non põt dici negotium fuiſſe effectum ipſius dñi Nicolai per ratihabitionem iuxta l. 2. §.ſed & ſi ff.de vi,& vi arma.no.per gl.in c.ſicut de ſimon.& per Bal. in l.fi.§.neceſſitate in 4.col.De bo.quæ liberis: Itẽ ex quo tempore cõpromiſſi,& laudi lati bona erant cõmunia, & cõmuniter pro indiuiſo poſſidebãtur per dictos dominos Hieronymum, Nicolaum, & Gaſparem, ſequitur, ꝙ per laudum latum ſuper diuiſione bonorum nullum potuit generari præiudicium dicto Nicolao, qui compromiſſo non conſenſit, vt in c.per tuas cum gl.in verb.ratum.extra de arbit. l.idẽ §.j.eod.tit.l.non diſtinguemus §.ſi mulier,& l.ſi duo cum gl.& ibi doct.ff.eod.titu.de arbit.& conſequenter per laudum ſuper diuiſione bonorum communiũ pro indiuiſo non potuit aſſignari certa pars pro diuiſo ipſi Gaſpari, & certa pars pro diuiſo vnicuiq; ex dictis patruis: item non potuit dictus Gaſpar virtute huius laudi immitti in poſſeſſionem certorum bonorum pro diuiſo,& hoc modo præiudicare poſſeſſioni Nicolai, qui pro vna tertia parte quamlibet minime partem,& glebam omnium dictorum bonorum poſſidebat iuxta tradita in l. 3.§.incertam, & in l.locus cum ibi no.per gl.Bart. & doct.ff.de acquirenda poſſ.quod enim noſtrũ eſt, ſine facto noſtro à nobis auelli non poteſt l.id, quod noſtrum ff.de regulis iuris: nam abſque facto, & voluntate dicti Nicolai non potuit ipſi præiudicari reſpectu dominij, nec poſſeſſionis illorum bonorum, quæ per arbitrũ fuerunt ipſi Gaſpari aſſignata, argumento cap. licet Epiſcopus de præben.in vlt.l.non ab re C.ſi per vim, vel alio modo,& l.meminerint C.vnde vi: ac etiam quia res inter alios acta non debet alijs nocere C.res inter alios acta, & per totum C.quibus res iudica.nõ nocet, l.ſępe.ff.de re iudi.cum ſimil. & tanto magis hoc dicendum eſt, quoniam, vt ex proceſſu facto coram dicto arbitro colligitur, immiſſio poſſeſſionis, ſeu tenuta data dicto Gaſpari, vel ſaltẽ acqſitio poſſeſſionis de bonis ſibi in partẽ aſſignatis facta fuit poſt reclamationem à dicto laudo,& poſtquam petitum fuit coram ſuo iudice dictum laudum reducendum eſſe ad arbitrium boni viri & ſic lite pendente: ergo tenuta,& ingreſſus in poſſeſſionem non valuit, neq; potuit fieri etiam in præiudicium dñi Hieronymi, argumẽto c.j.& per totum extra vt lit.penden.cle.j.cũ ſimil.eodem tit.& no.per gl.in c.nõ ſolum.de appel.
93 in vi. † nam per petitionem reductionis laudi ad arbitrium boni viri ſuſpenditur effectus, & exequutio laudi, ſicut per appellationem effectus ſententiæ, argumento eorum, quæ habentur in d.l.non diſtinguemus.§.cum quidam ff.de arbit. Bal. in c.j.in fi.in j. & 2.col.quo temp.mil.in vſu feud. Bar.in l. ſi ſocietatẽ §.arbitrorũ ff.pro ſocio in verſi.qs erit iudex, Abb. in c.quintauallis in 20.col.extra de iureiu. Bal.in l.tale pactũ §.qui prouocauit ff.de pactis cum ſimi.ergo illa pendente non potuit dictus Gaſpar pro exequutione laudi immitti in poſſeſſionẽ certorũ bonorũ pro diuiſio,& maximè in præiudicium Nicolai poſſidentis illa pro tertia parte ꝑ indiuiſo, qui nõ cõpromiſit, nec illi compromiſſo, nec laudo pſtea lato cõſenſit. Ex quibus ſequitur, ꝙ cum Gaſpar defunctus dicta bona pro diuiſo nõ poſſederit, poſſeſſio illorũ pro diuiſſo non potuit Eleanoriam tanquam ipſius Gaſparis hæredem transferri, nec in ipſam continuari vigore ſtatuti ciuitatis Mutinę, cuius remediũ fuit intẽtatum, cum & illud,& remediũ d. l.fi. C.de edic. diui Adr.toll.dentur ſolum reſpectu bonorum, quæ tẽpore mortis defunctus poſſidebat, & eo mod[...] eatenus, quatenus poſſidebat d.l.fi.cum ibi no[...] betur etiam in dicto ſtatuto. Vlterius non p[...] dior, quia ſatis ſuperq; iudicio meo fuerunt d[...] omnia neceſſaria ad victoriam illorum de q[...] fratribus, de quorũ optimo iure ex præmiſſis cla[...] & euidenter apparere exiſtimo. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

1 *Forma ſubſtantialis à ſtatuto data ſeruãda [...] minimum mutari poteſt.*
2 *Defectus ſolennitatis in teſtamẽto præſump[...] de iure contra notarium de dolo inducit, vt [...] tur, ſecus in aliis actibus.*
3 *Originali potius, quam extenſio inſtrumento [...]*
4 *Dictio & cætera in aliqua diſpoſitione abbre[...] quid contineat.*
5 *Notarius, q ſcripturas notarij mortui põt public[...] poteſt ſolennitatis defectum, nec accidentalia [...]*
6 *Notarius de teſtamento rogatus ad effectum prob[...] mentum per teſtes in numero teſtium connumera[...] vt ſex cum notario ſufficiant.*
7 *Teſtamentũ valet, in quo ſex teſtes, notarius, & ſacer[...] terfuerunt, cauente ſtatuto, vt vltra numerum teſt[...] iure requiſitorum ſacerdos adhibeatur.*
8 *Teſtamentum per ſeptem teſtes, haud pauciores probat[...]*
9 *Teſtm̃ factũ corã ſex teſtibus, & notatio de iure cõ[...]*
10 *Statutũ volẽs adhiberi ſacerdotẽ in teſtamentis, & [...] cerdos, publiceq; ſacerdote in loco habeatur, ſtãdũ eſſe [...] pturæ notarij, an hoc de ſcriptura notarij pro forma [...] ſubſtantia poſuiſſe cenſeatur adeo, vt poſt teſtament[...] lum fuiſſe ſacerdotem aliter probari nequeat.*
11 *De forma, & ſubſtantia actus quid eſſe dicatur.*
12 *Forma requiſita ad effectum exprimendi, & demoſtr[...] per æquipollens adimpletur.*
13 *Notarius, cui à iure, vel auctoritate ſuperioris fuit [...] comiſſa publicatio ſcripturarũ notarij mortui, [...] ſpeciali commiſſione poteſt illas publicare, & exten[...]*
14 *Et debet publicare, & extendere, ſicut principalis [...] mortuus facere debuiſſet.*
15 *Notarius publicando inſtrumentum, de quo fuit rogat[...] teſt, & debet apponere clauſulas ab alijs communit[...] à ſe ipſo apponi ſolitas.*
16 *Actus ſemper cenſetur factus ſecundum conſuetudinem.*
17 *Notarius publicans, & extendẽs ſcripturas notarij mor[...] quomodo illa publicare, & extendere debeat, ſi varia [...] & loci, & notarij mortui conſuetudines.*
18 *Non poteſt tamen aliquid ex ſuo capite addere.*
19 *Imbreuiatura &c.in teſtamento appoſita ſolum illi clauſula [...] caſſans & irritans &c.ad quas clauſulas extendi poſſ[...]*
20 *Clauſula codicillaris in teſtamento, in quo quis fratres [...] des vniuerſales, & filiã in re certa inſtituit, quid operet[...] Flius p clauſulã codicillarẽ grauatus reſtituere qd detr[...]*
21 *Codicilli, data validitate teſtamenti facti ſiue ante, ſiue p[...] valent, & quem effectum habeant.*
22 *Quid ſi ex teſtõ hæreditas adiri nequeat ob illi⁹ [...]*
23 *Hæreditas in codicillis poteſt per fideicommiſſum [...]*
24 *In codicillis factis nullo cõdito teſtõ. vel eo, quod [...] habetur, verba directa obliquantur, vt codicilli valeant.*
25 *Clauſula codicillaris in teſtamento nullo ratione ſolennitatis omiſſæ quid operetur.*
26 *Teſtamenti, quod eſt nullum ex defectu ſolennitatis, confirmatio facta in codicillis quid operetur, & nu.29.*
27 *Hæreditatis aditio ſiue ex teſtamento, ſiue ab inteſtato in codicillis ad qui finem requiratur.*
28 *Codicilli aliqui ex teſtõ depẽdẽt, illudq; ſequũtur, aliqui nõ. L. quod manus ff.de iure codicill.declaratur.*
30 *Agnitio legati, & tranſactio facta ſuper contentis in teſtamento, illo non viſo, nec lecto, nec conſiderato, non valent.*

Error

Error iuris i dānis nocere nō dēt, nec ī lucris fœminæ, et minori.
Reſtitutionis in integrum petendæ ius minori competens ad hæredes quoque illius tranſit.
Diuiſio inter uerum hæredem, & hæredem putatiuum errore facta ſuper contentis in teſtamento uero hæredi non nocet, ēt ſi teſtamentū ualere cōfeſſus fuerit: & quomodo hoc uerū ſit n. 39.
Petens, ut immittatur in poſſeſſionem bonorum hæreditatis, interdictum adipiſcendæ quorum bonorum intentat.
Errantis uoluntas quoad proprietatem, & petitorium non nocet, ſed quoad poſſeſſorium quorum bonorum, ſicut contrario quoad interdictum quorum legatorum.
Confeſſio erronea in poſitionibus facta, ſequuta ſententia, etiam quoad proprietatem præiudicat.
37 *Error aliquando retractari poſſit, & non noceat, & quando non retractetur, & noceat.*
38 *Quædam tranſactio dicitur.*
Sententia facit ius inter partes.
Error iuris nocet in quærendis, etiam ſi eſſemus in hæreditate paterna, quàm materna, & nu. 43.
42 *Error patens dicitur craſſus, & ſupinus, & alleganti nō prodeſt.*
44 *Reſtitutio in integrum maiori propter errorem iuris in quærendis non datur.*

EPITOME.

TESTAMENTVM valet, adhibitis ſex teſtibus, & uno ſacerdote, qui in teſtamēto ſcriptus ſit capellanus eccleſiæ, ſeu capellæ teſtatoris, ēt ſtatuto locis cauetur ultra numerū teſtiū de iure neceſſario requiſitū eſſe vnū ſacerdotē, ſeu presbyterum, qui publicè in capella, ſeu contrata pro ſacerdote, & presbytero habeatur, de quo ſcripturæ notarij ſtetur.
Notarius, cui ſcripturæ notarij mortui commiſſæ fuerunt, poteſt publicare teſtamentū ēt cū clauſula codicillari ſolita communiter apponi in teſtamentis, licet à notario rogato de originali teſtamenti, clauſula illa nec extensè, nec abbreuiatè in originali ſcripta reperiatur.
Clauſula codicillaris quid operetur in teſtamento, quo teſtator fratres ſibi hæredes vniuerſales instituit, & filiam ſolum in rebus certis.
Codicilli facti poſt teſtamentum etiam inualidū, ab intestato valent, & quomodo, & quo iure.
Filia ſi agnoſcat relictum ſibi in teſtamento patris iure inſtitutionis pro omni eo, & toto &c. & cū hęredibus ſcriptis tranſigat, atquè cōueniat, teſtamēti ſciētiam habendo, & cū interuentu mariti ſui hæredis poſt eam ab ea inſtituti, ſi poſt mortē filiæ maritus hæres ſuper diſpoſitis in dicto teſtamento litigauerit, ac poſt ſententias, vel laudū facta fuerit diuiſio, & aſſignatio, bonorū, nō pōt amplius contrauenire, & ꝯ hæredes ſcriptos agere ad effectum conſequendi omnia bona ab inteſtato, ſub prætextu nullitatis teſtamenti, quā ipſi ignorauerunt,

CONSILIVM II.

OFFERVNT ſe mihi plura in hac cauſa de Guarmanis ꝯ Sebaſtianū Mellonū tractāda, & diſcutienda; Primū eſt, an teſtamētū Laurentij aliquo reſpectu de iure ſit validū: Secundū eſt ꝑſuppoſito, ꝙ vt teſtamentū non valere nequeat, vtrū valere poſſit iure codicillorum, clauſula codicillari appoſita ꝑ notariū, cui fuerūt commiſſæ ſcripturæ: Tertiū, qđ poſſit operari clauſula codicillaris in dicto teſtamento: Quartū, an codicilli facti poſtea à Laurētio de iure ſubſiſtāt, & qđ ad fauorem hæredū deſcriptorum in teſtamento operētur: Quintū, & vltimū eſt, ſtante agnitione relicti ꝑ filiā te-

ſtatoris, & Sebaſtiani eius mariti, vt in facto præſuppoſitur, facta, vtrū dicta filia, vel eius hæredes poſſint
cōtrauenire, & aliquid vltra legitimā de iure naturæ
debitā conſequi valeāt. ¶ Quo ad primū vr̄ dicendū
teſtamentū eſſe omni reſpectu nullū, qa vltra numerum teſtiū de iure neceſſariū debet adeſſe vnus ſacerdos, ſeu præsbyter, qui publicè in capella, ſeu cōtrata
habeatur pro ſacerdote, ſeu præsbytero, alioquin teſtamentū, & omnis vltima voluntas non valet, vt cauetur ſtatuto huius ciuitatis ſub rubrica de teſtam. &
& vlt. volunt. in prin. & de iure communi ſeptē teſtes
requiruntur, vt in l. hac cōſultiſſima. C. de teſt. cum
ſimil. qui vltra ſacerdotem in caſu noſtro debuerunt
intereſſe, vnde cum tantū ſex interuenerint, ſequitur
ꝙ teſtamentū ꝑꝑ defectum numeri teſtium fuit nullū ipſo iure; qa † forma ſubſtātialis data à ſtatuto ſer-
1 uanda eſt, & nihil etiā minimū mutari pōt ſ᷑m Bal. in
c. j. in 2. col. de milit. vaſſal. q contum. eſt; formæque
omiſſio etiā in qualibet minima parte vitiat actum,
ſ᷑m do. Anto. in c. Piſanis in 7. notab. de reſtit. ſpolia.
Bal. in l. quoties in j. col. in fi. C. de ſuis, & legit. etiā ſi aliquid de ſolennitate fuerit omiſſum abſq; dolo, puta ex ignorantia, & negligentia notarij, vt voluit Bal.
in c. ex literis de fid. inſtr. & ibi Fel. in 4. col ī. 4. declaratione; facit, qđ hr̄ per gl. in l. fi. C. de fideiuſſor † Qui-
2 nimmo, qn̄ eſt defectus ſolennitatis in teſtamento, talis error, & defectus inducit ꝑ̄ſumptionem iuris, & de
iure, ꝙ ipſe notarius dolo omiſerit, ad effectum, vt teneatur de falſo, quāuis in alijs actibus talis ꝑ̄ſumptio
ꝯ notarium ceſſet, vt in l. iubemus in fi. C. de teſtam.
& ibi hr̄, & per Fel. in d. c. ex literis in 2. col. in verſ. ſed
limita. &c. ¶ Nec dicat̄ teſtamentum poſſe ſubſtineri ex clauſula codicillari, vt ſaltem valeat iure codicillorū, vt in l. fi. C. de codicill. & in l. j. vbi Bart. ff. eod. tit.
Quoniā in dicto teſtamento Laurentij, ſeu in illius originali clauſula codicillaris non reperitur appoſita,
ergo, &c. Et quamuis reperiatur ſcripta in teſtamento publicato, & extenſo per notarium, cui ſcripturæ
notarij mortui commiſſæ fuerunt, tamen ipſe notarius hoc nō potuit facere; † qa in hoc ſtādum eſt ori-
3 ginali potius, q̃ extenſo per ea, q̄ volunt doct. in auth.
ſi qs in aliquo. C. de eden. c. qm̄ ꝯ & ibi dixi poſt alios,
extra de probatio: probatur in c. cum P. de fid. inſtr.
gl. in l. argentarius in prin. ff. de eden. Spec. in tit. de inſtrum. editio. §. videndum in verſ. & not. qđ tabellio
&c. Præterea cum in ipſo originali ſolū reperiat̄ illa
clauſula caſſans, & irritans &c. per illam clauſulam
&c. abbreuiatè ſcriptā duntaxat cenſentur contineri
illa, quę ſolita ſunt apponi in dicta clauſula caſſans, &
irritans, & nō illa, quæ ſolita ſunt apponi in alijs clauſulis ſeparatis ſequentibus, vt ſunt ea, q̄ continentur
ſub clauſula, & hanc ſuam &c. † Quia vbi refert vna
4 diſpoſitio, ſeu vna clauſula pro parte cum dictione; ſeu illa clauſula & cætera, comprehendi dicuntur
ſub illa ſolùm cōtineri ſolita in illa diſpoſitione, ſeu
clauſula relata, glo. & Abb. in c. eſtote extra de regul.
iur. do. Anton. in c. j. in vlt. col. extra de probat. Felin.
5 in d. c. cū P. in 4. col. in 7. q. in fi. verb. Item † notarius,
q pōt publicare ſcripturas notarij mortui, nunquam
pōt ſupplere defectū ſolennitatis vt per omnes doct.
in d. c. cum P. nec accidentalia, & quæ ſunt difformia
vt in inſtrumento debiti apponere præceptum guarētigiæ habens paratā exequutionē, vel in teſtamēto publicato apponere clauſulam derogatoriam, quia iſta
non ſunt de ſubſtantialibus, ſed de accidentalibus, vt
habetur per Feli. in d. c. cum P. in 4. col. in 7. q. & facit
dictum Bal. in l. ſi duo patroni. §. ſiquis iurauerit. ff. de
iureiur. per Sozin. in l. gallus. §. idem credēdum in 2.
notab. poſt Bart. ff. de liber. & poſth. ¶ Præterea ſtatu-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

tum apponendo clauſulam annullatiuam, voluit adhibendũ eſſe vnum ſacerdotem, qui publicè in loco habeatur pro ſacerdote, de quo ſtetur ſcripturæ notarij, ſe in ſcriptura notarij de hoc nihil dicitur, ergo teſtamentum debet dici nullum ex iſto defectu, qui dicitur eſſe defectus formæ, & ſolennitatis ſubſtantialis propter clauſulam annullatiuam, vt per Alex. & alios in l. j. ff. de lib. & poſthum. & faciunt, quæ voluit Iaſ. in conſil. 97. in 4. volum. qui voluit ſolennitatem requiſitam ab hoc ſtatuto Bononienſi in teſtamento eſſe ſeruandam ad vnguem taliter, quòd illi penitus nihil addi poſſit, nec minui, aliàs teſtamentum dicetur nullum: & ideo in caſu, quo conſuluit, dixit teſtamentum nullum, quia vltra ſeptem teſtes interfuerunt tres ſacerdotes, qui in teſtamento fuerunt deſcripti. ¶ Præmiſſis tamen non obſtantibus, ſubſtineri poteſt de iure, quòd teſtamentum Laurentij in ſe valuerit, primo, quia in eo interfuerunt ſeptem teſtes iuxta numerum requiſitum de iure, computata perſo-
6 na notarij, qui fuit rogatus de teſtamento: † qui ad effectum probandi teſtamentum per teſtes, (quo caſu requiruntur ſeptem) connumeratur in numero teſtium, adeo quòd vltra notarium ſufficerent alij ſex ad hoc, vt legitimè teſtamentum diceretur probatũ, & ſubſiſteret, vt eſt text. in l. domitius labeo, & ibi Bartol. Bald. Ioã. de Imol. & Paul. de Caſtr. ff. de teſta. gl. in l. hac conſultiſſima. C. qui teſta. fac. poſſ. in verb. ſed quia & c. habetur per Alexand. in d. l. domitius, & in conſil. 146. in 3. colum. 2. volum. Paul. de Caſtr. in d.
7 l. hac conſultiſſima, † Ergo in caſu ſtatuti prædicti expoſcentis vltra numerum teſtium de iure in teſtamento requiſitum, quòd interueniat vnus ſacerdos; ipſe notarius comprehendetur in tali numero teſtiũ de iure requiſitorum: vnde ſi interfuerunt ſex teſtes, & notarius, & etiam ſacerdos, teſtamentum dicetur validum, quia verum erit dicere ſacerdotem fuiſſe adhibitum vltra numerum teſtium de iure requiſitorum, & quamuis gloſ. in d. l. hac conſultiſſima, & alij docto. ſupra allegati velint, quòd quando agitur de probando teſtamentum per inſtrumentum, tunc notarius non connumeretur in numero teſtium; tamẽ ex hoc non ſequitur, quòd teſtamentum fuerit nullum, ſi vltra notarium non interuenerint ſeptem teſtes, quoniam cum teſtamentum ad eius validitatem probari poſſit per ſex teſtes, & notarium, qui habe-
8 tur, & connumeratur in numero teſtium; quia † teſtamentum probandum eſt per ſeptem teſtes, & non pauciores, vt per Barto. in l. ſi incertus. §. ſi filius. ff. de lega. 3. & in l. hæredes palam §. ſed ſi notam. ff. de teſtamen. infertur, quod teſtamentum factum coram ſex teſtibus, & notario dicitur de iure validum: vnde cõ-
9 ſiderandum eſt, quod † aut dubitatur de eſſentia teſtamenti, an in ſe valeat, nec ne, & dicendum eſt illud in ſe valere, quamuis in eo ſolum ſex teſtes, & notarius interfuerint, quia notarius in numero teſtiũ connumeratur d. l. domitius labeo, alioquin ſi non valeret in ſe, nullumque eſſet, fruſtra diceretur illud probari poſſe per ſex teſtes, & notarium, atque notarium in numero ſeptem teſtium connumerari, vt dicunt docto. communiter: aut verò non agitur de eſſentia, & validitate teſtamenti in ſe, ſed de probando illud, & tunc ſi agatur de probando illud per inſtrumentum, notarius non connumeratur in numero teſtium, ſi verò per teſtes, quo caſu ſeptem requiruntur, tunc notarius inter illos connumeratur; & hęc ſunt de mente doctorum, & glo. de quibus ſuprà Sed ſtatutum prædictum, quod requirit ſacerdotem vltra numerum teſtium de iure requiſitorum, loquitur ad eſſentiam, & validitatem teſtamenti in ſe, non autem ad effectum illud probandi, vt conſtat ex verbis ſtatuti, ergo notarius dicetur connumerari inter teſtes de iure requiſitos ad validitatem teſtamenti, & conſequenter in teſtamento, de quo agitur, dicitur adhibitus numerus teſtium de iure requiſitus, & vltra dictum numerum adhibitus fuerit etiam ſacerdos, ſequitur, quòd dicetur teſtamẽtum eſſe ſolenne, prout expoſcit ſtatutum, poſito, quod in illo nõ fuerit etiam appoſita clauſula codicillaris, quæ ad eſſentiam teſtamenti non eſt neceſſaria, vt præſupponunt ſcribentes in d. l. j. ff. de iure codicill. & ibi per totum, & in l. j. & fin. C. de codicill. & quia tribus verbis [illegible] tum quis teſtari poteſt. l. j. §. j. ff. de hæred. [illegible]
¶ Nõ obſtat, vt ſ. dictũ fuit, qđ ĩ alio nõ fuit [illegible] ma requiſita in teſtamẽto, ꝓpterea qđ nõ fuit [illegible] quòd ſacerdos, qui interfuit, haberetur publice pro ſacerdote in contrata, ſeu in capella, in qua fecit [illegible] tima voluntas, prout ſtatutum videtur requirere,
10 Quia reſpondetur, † quod & ſi ſtatutum requirat debere intereſſe ſacerdotem, qui publice habeatur pro ſacerdote, & hoc requiratur pro forma [illegible] iſtud, quòd ſtetur ſcripturæ notarij de hoc, videlicet, quod fuerit ſacerdos, quia publice haberetur pro ſacerdote in loco, non dicitur eſſe de forma, nec de ſubſtantia, ſed ſtatutum potius voluit ponere modum facilem ad probandum hanc qualitatem, videlicet, quòd eſſet ſacerdos, & publice haberetur pro ſacerdote in loco, quia voluit in dubio de hoc ſtandum eſſe ſcripturæ notarij, niſi contrarium probaretur in caſu, quo dubitaretur, ſeu opponeretur, quòd non eſſet ſacerdos, nec in loco publice haberetur pro ſacerdote, quod dubium contingere poteſt, immo hoc contingit facto teſtamento, & poſt mortem teſtatoris tantum, & non tempore, quo teſtamentum fit: ergo infertur, quòd iſtud non dicitur requiri pro forma, & ſolennitate teſtamenti, ſed potius ad illius
11 probationem, † quoniam id dicitur de forma & ſubſtantia actus, quod eſſentialiter fieri debet tempore actus celebrati, vt habetur per Alex. Sozin. & alios in l. j. ff. de liber. & poſth. & per Felin. in c. cum dilecta de reſcript. Quid enim, ſi quis vellet probare poſt teſtamentum factum, & poſt mortem teſtatoris, quòd ſacerdos adhibitus fuerit ſacerdos, & quòd pro tali publicè habitus ſit in loco, aliter, quam per ſcripturam notarij, puta per teſtes? certe dicendum eſt, quod poſſet, licet enim ſtatutum velit ſtãdum eſſe de hoc ſcripturæ notarij, tamen non negat, quin aliter probari poſſit, quia materia probationum non debet intelligi anguſtata l. quoniam in fin. C. de hæreti. Et ideo illis caſibus, quibus quædam perſonæ inuitæ nequeunt compelli ad deponendum, poſſunt tamen compelli; quando per alios probari res non poſſet, quia facultas probationum non eſt anguſtanda, nec debet intelligi reſtricta ad vnam tantum ſpeciem probationis d. l. quoniam in fin. & in cap. ſicut conſuetudo cum ibi not. extrà de probation. ¶ Præterea ſicut in terminis dicti ſtatuti ille, q negaret ſacerdotem non interfuiſſe, ſeu ſacerdotem adhibitum non fuiſſe publice reputatum pro ſacerdote in loco, contra teſtamentum admitteretur ad hoc probandum per teſtes, vt clare infertur ex verbis dicti ſtatuti, quare hoc etiã pro conſeruando teſtamentum non debet dici ꝯceſſum illi, q diceret, & vellet probare illũ fuiſſe ſacerdotem, habitumque fuiſſe pro ſacerdote in loco? argum. l. j. & per totum ff. quod quiſque iuris & in c. cum omnes de conſtitutio. & tanto magis hoc dicendũ eſt in hoc ſecundo caſu, cum agatur de conſeruatione teſtamẽti argumen. l. vel negare. ff. quem ad mo. teſt. aper. & clauſula annullatiua, q ponitur

dicto

dicto ſtatuto, refertur ad ea, quæ voluit ſtatutum ne-
ceſſario debere obſeruari tempore, quo teſtamētum
fit de quibus in dicto ſtatuto.¶ Præterea illa, q̄ à ſtatuto
requiruntur ad remouēdā ambiguitatem, & ad faciē-
dam ſimpliciter fidem, non dicuntur eſſe de forma,
vt voluit Sozin.in d.l.j.in vltim.colum.in 3. & vltim.
concluſione poſt Bal.& cōmuniter alios: ibi ſed ꝙ ſte
ſcripturæ notarij in caſu noſtro, inductum fuit à
ſtatuto ad remouendum ambiguitatem, & ad facien
dam ſimplicē ꝓbationē de qualitate prædicta, ergo &c.
Præterea ex quo in originali teſtamenti ſcriptum
eſt ꝙ dominus Hānibal erat capellanus dictæ eccle-
ſiæ, ſeu capellæ teſtatoris, videri debet eſſe ſatisfactū
ſtatuto: quoniam licet id, quod requiritur ad eſſentiā
actus, ſic pro forma ſubſtantiali, debeat adimpleri
in forma ſpecifica, & ad vnguem, vt habetur in l. j.ff.
de liber.& poſthu.† tamen quando aliquid requiritur
pro forma ad effectum exprimendi, vel demonſtran-
di, tunc id poteſt adimpleri per æquipollens, & aliter
quàm expreſſum ſit: dummodo habeatur idē effectus de-
monſtrationis, vno. voluit dom.meus Sozin. in l.ſi no
minatim.ff.de condi.& demonſtr. & probatur in d.l.
j.& 2.de liber.& poſthu. ſed ſtatutum vult debere ſtari
ſcripturæ notarij, ꝙ ſacerdos habeatur publicè ꝓ ſa-
cerdote, non ad eſſentiam, ſed ad tollendam dubita-
tionem, & probationē faciendā, vt ſuprà ergo, &c.
Et hæc quo ad primum dubium ſatis dicta ſint. ¶ In
ſecunda principali hæſitatione, videtur primo aſpe-
ctu concludendum, quòd notarius, cui ſcripturæ no-
tarij mortui commiſſæ fuerunt, nō potuerit in exten
ſo autem clauſulam codicillarem, tū q̃a illa nec ex-
tenſe nec abbreuiatè poſita reperitur in originali,
cum ſic eſt tum, q̃a nō conſtat dictū notariū, qui pu
blicauit teſtamentum, habuiſſe auctoritatē publicandi,
cui non eſt ſtandum ſuæ publicationi, vt in d. c.cū
P.tabellio & ibi doctor.de fid.inſtrument. & per alia,
quæ relata fuerunt in pręcedenti dubio.¶ Quibus
non obſtātibus, cōtrarium de iure poteſt ſuſtineri, ꝙ
notarius potuerit publicare teſtamētum dicti Laurē-
tij cum clauſula codicillari ſolita, & cōmuniter
conſueta apponi in teſtamentis, & maximè à notario,
qui fuit rogatus de originali teſtamenti: quia † nota-
rius, cui à iure, vel auctoritate ſuperioris generaliter
commiſſa, & delegata fuit publicatio ſcripturarum
notarij mortui abſque alia ſpeciali commiſſione po
teſt illas publicare, & extendere; vt per Ioan. de Imol.
in d.c.cum P.per illum tex.& hæc eſt magis commu
nis opinio, vt ibi refert, & ſequitur Feli. poſt Abb. &
alios. Bartol.& Angel.in l.ſi quis ex argentariis. §. ni-
hil ff.de eden.¶ Secūdo, quia † notarius, qui fungitur
vice notarij mortui, debet extendere, & publicare,
prout feciſſet, & facere debuiſſet notarius principa-
lis, quoniam ſubrogatum ſapit naturā eius, in cuius
locum ſubrogatur, l.ſi eum.§. ſiquis iniuriarum. ff. ſi
quis cautio.c.ſuper literis circa fi.de reſcrip.c.ſanè de
offic.deleg.cū ſimil.& ita eſt de mente omnium in d.
c.cum P.tabellio.Sed † notarius principalis in publi-
cando inſtrumento, de quo fuit rogatus, potuiſſet,
immo debuiſſet in extēſo ſcribere, & apponere clau-
ſulas conſuetas apponi cōmuniter ab alijs, & a ſe ip-
ſo, vt traditur per do.Anton.in d.c.ex literis de fid. in-
ſtrumen.Ioan.Andr.in addit. ad Specul. in titu.de in-
ſtrum.edit.in §.inſtrumētū verſ. q̃d ſi à cōtrahentibus,
& eſt bonus text.in l.fi.& ibi Bal.C. de fideiuſſor. vbi
notarius ſimpliciter rogatus, vt conficiat inſtrumen-
16 tum, & fuit rogatus, vt apponat clauſulas, ꝯſuetas & fa-
cere; circa quod voluit Bal.in l.j.ad fin.ff.ſolut.matrim. † nā
ſemper actus cenſetur factus ſecūdum cōſuetudinē.
l.quod ſi nolit, §.qui aſſidua.ff.de edilit.edict. Inno.in
c.ſolum poſt princ.de verb.ſig.c. cum dilectus de con-

ſuetudine, Abbas in c.certificari in princ.de ſepultu.
facit text.in l.ſi pignore.§.fi.cum ibi not. ff.de pigno.
action.& habetur optimè per Bart. & alios ī l.ſi prius.
§.rectè ff.de aqu.pluu.arcen.& multa alia congerit Fe
lin..in d.c.ex literis in 7.col.in 7.declaratione. Quare
cū conſtet ex proceſſu de cōſuetudine, & ſtilo nota-
riorum communiter, & notarij, etiam qui fuit roga-
tus, ꝙ clauſula codicillaris in publicatione teſtamen
torum apponitur, ſequitur, ꝙ notarius, q̃ in caſu no-
ſtro teſtamentum publicauit auctoritate ſpeciali ip-
ſius correctoris & conſulum, potuit de iure ex com-
miſſione ſibi generaliter, & ſpecialiter facta illam ap-
ponere in huiuſmodi teſtamento, vt in terminis con
17 cludit Felin.ī d.c.cum P.in 3.col.in verſ.& ſi &c.† Et
qn̄ conſtaret de diuerſa cōſuetudine loci, tunc ſi ap-
pareret de ꝯſuetudine ipſius notarij ſcribentis, nota-
rius abbreuiās deberet notare, & publicare ſecundū
cōſuetudinem illius notarij, non attenta ꝯſuetudine
aliorum, vt voluit Bal.in l.fi in vltim.col. C. de eden.
do. Anton.in repet c.ſi.32.col.de ꝯſuet. & ſi notarius
principalis mortuus habuiſſet diuerſum ſtilum, & va
riam cōſuetudinē, tūc notarius, q̃ habet auctoritatē
publicādi, debet ſeruare ſtilum cōſuetum in materia
de qua agitur; vt per Bald.in §.j.ad fi.Inſtitu. de empt.
& vend.per l.reos §.cum in tabulis.ff.de duob.reis.Et
ſi in illa materia notarius principalis habebat variū
ſtilum, tunc notarius publicans debet, interueniente
auctoritate ſuperioris, ad quē ſpectat, apponere clau-
ſulas, quibus ille fuit vſus vltimo loco, & ſic ſeruare
vltimum ſtilum; vt per Bal.& Ang.in l.gallus. §.idem
credendum.ff.de liber.& poſthum.p l.ſi mater, & ibi
Bal.C.ne de ſtat.defunct.& ſi de vltimo ſtilo illius nō
cōſtaret, recurrendū eſt ad ſtilū cōmunē, ſecūdū Bal.
in l.2.in fi.princ.ff.ſol.matr.Conſuetudo aūt, ſiue ſti-
lus probatur ex alijs inſtrumentis publicatis per no-
tariū mortuū, ſecundum Bal.in d.§.fi.inſt. de emptio.
& vend.facit, quod habetur per Bar.in l.ſemper in ſti
18 pulationibus.ff.de reg.iur.Card.in d.c.cū.P.† Nihil ta
men notarius cōmiſſarius poteſt ex ſuo capite adde-
re, & ponere in inſtrumento à ſe publicato, ſecundū
Bal.in rubr.C.de fide inſtr.per text.in l.ſi ex falſis.C.de
tranſact.Iſta omnia refert, & ſequitur Felin. in d.c. cū
P.in d.3.col.Quę omnia ſunt accōmodanda caſui no
ſtro, & benè notanda pro determinatione ſecundi du
bij, nō ponderando aliter illam imbreuiaturam & cę
tera, quæ reperitur poſita in originali poſt illa verba
19 caſſans, & irritans ſine illis verbis, & hāc ſuā &c.† quia
vt dictum fuit ſupra circa primum dubiū, ex quo ea
eſt poſita in illa clauſula, caſſans, & irritans, per illam
imbreuiaturam ſolum poteſt extendi clauſula caſ-
ſans, & irritans ſecundum ſtillum ſuum conſuetū,
& non clauſula illa, & hanc ſuam, vel clauſulam
derogatoriam, aut clauſulam codicillarem, vt vide-
tur eſſe de mente Ioan. de Imol. in l. gallus.§.idem
credendum, & ſequuntur Moderni, & reaſſumit Fe-
lin.in d. cap. cum P.in 4.colum. quamuis Bald. in
d.§.idem credendum, & in l. hac conſultiſſima. C.
de teſtamen. voluerit contrarium; cuius dictum ta-
men ſubſtinetur, quando teſtator, ſeu notarius in
teſtamento appoſſuiſſet illam clauſulam caſſans, &
irritans &c. vel illam, & hanc ſuam &c. & de ſtilo,
& conſuetudine notariorum eſſet quòd in teſtamen
tis apponeretur etiam clauſula codicillaris, ſeu clau
ſula derogatoria, quia tunc propter ſtillum, & con-
ſuetudinem, vltra quod deberet extendi clauſula caſ-
ſans, & irritans &c.deberet etiam extendi, ſecundum
qđ conſuetum eſſet, clauſula codicillaris, & deroga-
toria ſaltem propter cōſuetudinem, per ea, quæ dixi:
& ita volunt Ioan.de Imol.& Modern.in d.§. idē cre
dendum, quod eſt benè notandū in terminis noſtris:

& quamuis Sozin.in dicto.§.idem credēdum in ſecū-
da colum.in 2.not.cōtrarium videatur voluiſſe reſpe-
ctu clauſulæ derogatoriæ, ut illa extendi non poſſit
ſub clauſula,& hanc ſuam &c. per rationes ſuas, ta-
men non ſic dicendum eſt reſpectu clauſulæ codicil
laris,qñ eſt ꝯſueta apponi:qa tunc ceſſant rõnes Sozi.
vt põt clarè ex verbis eius colligi. Præterea Sozi. dēt
intelligi in terminis q̃ſtionis Bal. videlicet qñ ſimpli-
citer fuiſſet expreſſa clauſula,& hāc ſuā cū ĩbreuiatu-
ra &c.& clauſula derogatoria nō eſſet,ſolita apponi ĩ
teſtamētis,qa pp illā imbreuiaturam &c. non poteſt
apponi, & extendi clauſula derogatoria, quæ non
eſt conſueta; ſecus ergo, ſi eſſet conſueta,vt dicebāt
Imol. & Modernis: & hæc verificantur ex præmiſ-
ſis,quibus dictum fuit, quòd quoties clauſula aliqua
conſueta eſt apponi in diſpoſitione, vt in teſtamen-
to, notarius cenſetur rogatus, ſeu illi dicitur iniun-
ctum, quod apponat clauſula conſuetas, & propter
conſuetudinem huiuſmodi ipſe tenetur extendere,
& publicare teſtamentum, ſeu inſtrumentum cum
illis clauſulis ꝯſuetis:& ex his hæc opinio circa iſtud
dubium eſt ſatis ſubſtentabilis,& vera, ſi appareat de
conſuetudine notariorum loci, & maximè notarij,
qui fuit rogatus de teſtamento.Nec obſtant allegata
in contrarium, quia ex prædictis ſublata eſſe conſtat.
¶Ad tertium itaque dubium venio, poſito, quòd in
dicto teſtamento potuerit,& debuerit apponi clauſu
la codicillaris,vt ſuprà,quid talis clauſula in dicto te-
ſtamēto Laurentij operetur?& quoniam hoc eſt mul
tis in locis diſcuſſum, & determinatum, cõtētus ero
20 veris doctrinis, & deciſionibus doctorum? † Quare
concludo,quòd per talem clauſulam in terminis no
ſtris,in quibus teſtator hęredes vniuerſales ĩſtituit fra
tres ſuos,& filiam ſolum inſtituit in rebus certis,ipſa
filia Dorothæa tanquam hæres ab inteſtato dicatur
grauata reſtituere per fideicommiſſum hęreditatem
fratribus teſtatoris hæredibus inſtitutis,detracta legi-
tima debita iure naturæ tātum, abſq; detractione tre
bellianicæ.l.2.in fin.l.conficiuntur in princ. l. ſi quis
cum in princ.ff.de iure codicill.Bart. in l. j. in 3. quæ-
ſtio.eo.titu.& clariſſimè per Alexan.in cõſi.142. in 2.
vol.Bald.in l.fi.in 5.col.C.de codicill.Bar.in l.Papinia
nus.§.meminiſſe,& ibi alij.ff.de inoffi. teſt. & Bal.in l.
filium in 9.col.in verſ.item quarto,&c.C.famil. erciſ.
vbi concludunt,ꝙ quando filius,vel filia ſunt graua-
ti de reſtituendo hæreditatem tanquam hæres ab in-
teſtato propter illam clauſulam codicillarem appoſi
tā,vel ſubintellectā in teſtamēto,ſi teſtamentū nō ua-
leat,vt teſtamentū,valeat,vt codicillus: &c. tunc ipſe
filius tenet̃ reſtituere hæredibus inſtitutis in teſtamē-
to ſolū deducta ſua legitima debita iure naturæ,& ni
hil vltra, & in legitima debet cõputare, id qđ fuit ſibi
relictū in teſtamento iure inſtitutionis,vel relicti,iux.
quæ habentur per ſcribentes in l.in quartā.ff.ad l.falc.
& per Bal.& alios in d.l.filiū in 10.colu.l. cū quo. §. fi.
ff.ad l.falc. ēt ſi id fuiſſet relictū iure inſtitutionis filiæ
in teſtamēto l.qm̃ nouella.C.de inoffi.teſt.¶Nec ob-
ſtat tex.in c.raynutius,& in c. raynaldus extra de teſt.
p quæ iura hodie tàm canoniſtę,q̃ legiſtę cõmuniter
volūt,ꝙ filius, ſeu filia grauati p fideicõmiſſum poſ-
ſint detrahere & legitimam debitamiure naturæ,quę
eſt tertia bonorū,& tertiam reliquę hæreditatis pro-
pter reſtitutionem, ad quam tenetur ex trebelliano,
quia illud eſt verum, quãdo illæ duæ quartæ ſunt de-
trahendæ diuerſis temporibus, vt quia filia, vel filius
fuiſſent grauati reſtituere hæreditatem poſt mortē,
vel ſub aliqua alia conditione,ſecus ſi ſimul, & eodē
tempore, vt quia purè, & ſtatim teneretur reſtituerę
per fideicommiſſum, quoniam tunc alteram tantū
detrahit, & illud plus, quod eſt in legitima, ſi ipſe à

Trebellianica inciperet,vt concludunt gl.& doct. ca-
noniſtæ, & legiſtæ magis communiter in d. c. ray-
tius, & in l.quanquam.C.ad l.falc.Alexan.in d. cõſ.
142.cum vulgarib.quæ non curo referre.Sed quia
filia,vel filius tanquā hæredēs ab inteſtato ex illa clau-
ſula codicillari cenſentur grauati reſtituere hæredita-
tem hæredibus inſtitutis in teſtamentum, quod non
potuit valere ex defectu ſolennitatis, vt teſtamentum,
ipſi purè cenſentur grauati, & ſimul, & eodem tem-
pore detrahere poſſent ambas quartas, ergo altera de-
bent eſſe contenti, & non poſſunt vtrãq; habere,
niſi illud plus,quod eſſet in altera,vt dicit declarat
præfati doct. ſuper quibus vlterius non [illegible]
non expedit, cū res in ſe apud viros doctos [illegible]
ra.¶Quarta quæſtio eſt,an codicilli facti per Lauren-
tium poſt ſuum teſtamentum de iure valeant, vt [illegible]
lis dicantur confirmata ea, quæ in teſtamento diſpo-
ſita fuerunt,item vt diſpoſita in illis debeant [illegible]
exequenda: Et ſi teneamus id, quod concluſum [illegible]
ſuprà in primò dubio, teſtamentum Laurentij [illegible]
re validum eſſe, tunc res abſque difficultate [illegible]
21 cedit;quia omnino concludendum eſt, † codicil-
lis ẽt valere, & habere effectum data validitate teſtamen-
ti, à quo ipſi codicilli recipiunt robur, & cõfirmatio-
nē, tū quia omnia, quæ reperiuntur ſcripta in codicil-
lis, perinde habentur, ac ſi in teſtamēto ſcripta eſſent
l.2.in princ.ff.de iure codicill. tum quia & ſi de iure
[illegible]ſiorum.quoad validitatem teſtamenti eſſet differen-
tia,an codicilli eſſent facti ante vel poſt teſtamentum,
vt l.ante tabulas.l.ab inteſtato.ff. de iure codicill. ta-
mē hodie ſecus eſt,quia nō refert,an ante, vel poſt te-
ſtamētū confecti fuerint,eo enim ipſo teſtamēto con-
firmati cenſentur, gl.in l.ſiue in initio, & ibi Alex.
C.de codicill.& inſt.eo.§.j.hr̃ per gl.& Bart.in d. l. an-
te tabulas:& ita demū codicilli teſtamento cõfirma-
ti habent effectum tanquā teſtamento confirmati, &
validi cenſentur, ſi hæredes in teſtamento inſtituti hę-
reditatem adiuerint l.ſi quis cū in fi.& ibi gl.& Barto.
ff.de iure codicill.cum ſimil.alleg.ibi per Bar.in ca-
ſu noſtro hæredes inſtituti adiuerunt ex teſtamento
22 hæreditatem, ergo&c. † Si autem præſupponamus
abſq; veri præiudicio teſtamentum factum à Lauren-
tio fuiſſe nullū ex cauſis ſuprà adductis, videlicet ob
ſolennitatem,& formā teſtamento omiſſam, & con-
ſequēter hæredes inſtitutos in teſtamento nõ potuiſ-
ſe adire hæreditatem, vtrū codicilli facti, q non poſ-
ſunt dici confirmati à teſtamento nullo & inualido,
nec è contra arg.l.qđ per manus.ff.de iur. codicill. in
ſe valeant, & effectum aliquem habere debeant? Et
non; valere primo aſpectu videtur concludendum,
quia teſtamēto facto, à quo codicilli confirmantur,
& depēdent, vt ſuprà dictum fuit, & probatur in d. l. ſi
qs cū in fi.in j. reſpon.ita demū codicilli habent effe-
ctū,& valere dicuntur,ſi ex teſtamento hęreditas fue-
rit adita,& potuerit adiri,alioquin ſecus, vt eſt tex. in
d.l.ſi qs cū in fi.verb.& ibi gl.& Bart.q allegat alia iu-
ra,& ratio eſt ſecundum gl.ibi,quia facto teſtamento
teſtator videtur in codicillis rogare hæredes ſcriptos
in teſtamento,vt teneantur ad legata, & ad fideicom-
miſſa:q hęredes cùm non adiuerint, deficiunt omnia
legata,& fideicommiſſa etiam facta in codicillis, qui
confirmationem habent à teſtamento arg. l.ſi nemo.
ff.de teſta.tutel.cum ſimil.Idem eſt ſecundum Bal.in
d.l.ſi quis.§.teſtamento de iur.codicill. quando codi-
cilli eſſent facti ab inteſtato, quoniam ad hoc vt dica-
tur confirmati, requiritur, ꝙ adeatur hæreditas ab in-
teſtato.¶Secundo ex quo codicilli ſunt tãquā ſequel-
la teſtamēti,& ab eo depēdēt.l.j.C.de codicill. abſur-
dū eſſet, ꝙ teſtamētū, & ea q̃ ĩ teſtamēto facta ſūt, à co-
dicillis ꝯfirmarent̃, cum magis ꝯueniens ſit, vt co-
cilli

cilli à teſtamento cõfirmētur, quàm ècõtra dic quod
per manus,& ideò cùm teſtamētū ſit nullū in caſu no
ſtro, ſimiliter & codicilli debēt dici nulli;qa acceſſo-
rium ſequitur naturā ſui prīcipalis c. acceſſoriū de reg.
iur. in 6. ¶Tertio non poſſumus dicere codicillos va-
lere ſaltē quo ad effectū, vt hęredes inſtituti ī teſtamē
to ſint hęredes, qa ſic teſtamentū diceretur ꝑ codicil-
los cõfirmari:quod vtrunq; falſum eſt,primū,qa hęre
ditas directè in codicillis nec dari, nec adimi poteſt l.
2. C. de codic.& in §.codicillis inſt.eo.ti.& ſecundū ꝓ-
bat tex. in d.l.quod ꝑ manus,ergo in caſu noſtro nõ po
teſt concludi,codicillos ualere ſaltē ad effectū,vt hęre
des inſtituti in teſtamēto habeāt hæreditatē.¶His ta-
men non obſtātibus,illud in puncto iuris verius, ma-
giſq; probandum duxi : quod codicilli fuerint de iu-
re ualidi propterea qa omnia in illis de iure requiſita
interuenerūt: & quamuis fuerint facti poſt teſtamētū
inualidū, & in quo hæreditas inutiliter data fuit,fortè
qa in teſtamēto nõ interfuerunt ſeptē teſtes, & ipſi ema
nauerint ad confirmādum teſtamentū , ſeu hæredita
tem datam in teſtamento,tamen codicilli valēt, & ex
illis debetur hæreditas ab hæredibus legitimis nõ iu-
re directo, ſed per fideicõmiſſum ſalua ratione legis
falcidiæ, hoc ē trebellianicæ, vt ē tex.clarus,& in termi
nis in d.l.2.in fin.ff.de iur.codicil. & ibi gl. q̄ dicit hoc
in caſu deberi à legitimis hæredibus nõ iure directo,
23 ſed per fideicõmiſſum: quia†hæreditas ī codicillis po
teſt relinqui per fideicõmiſſum, vt eſt tex.clarus in d.
l.2.C.de codicil.l.ſcæuola.ff.ad trebel. cū ſimi. alleg.ꝑ
gloſſ.in d.l.2.in fin.& d.l.codicillis in fin. ff. de lega.2.
24 ¶Præterea† codicilli facti ab inteſtato, hoc eſt nullo
condito teſtamento, vel eo, quod ꝓ non facto habeť,
valēt, ſi illis ſit diſpoſitū de hęreditate etiā per uer
ba directa,illa debetur per fideicõmiſſum ab ijs,q ab ī
teſtato ſuccedere poſſunt , vt ſunt legitimi hæredes ,
& verba directa,vt codilli valeant, obliquantur,vt eſt
in d.l.ſcæuola,& ibi Bartol.& alij , & per Bart.in l.
1.in 2.col.ff.de iure codicil. ſed quando fuit factum te
ſtamentum ſine ſolennitate requiſita,perinde eſt,ac ſi
factum non eſſet,& teſtator dicitur decedere ab inteſta
to,arg.l.1.in pri.ff.de ſuis,& legit.l.1. ff. de iniuſt. rupt,
& irrit.teſta.cū ſimil.ergo codicilli facti poſt teſtamē
tum,quod eſt nullū ex defectu ſollennitatis, dicuntur fa-
cti ab inteſtato,& ideo ex illis deberi poteſt hæreditas
per fideicõmiſſum à venientibus ab inteſtato illis,qui
fuerunt hæredes inſtituti in teſtamēto.¶Cõfirmātur
prædicta ꝑ ea,q̄ volunt Bart.& alij in d.l.1.ff.de iure codi
cil. quod ſi teſtator ī teſtamēto nullo ratione omiſ-
ſæ ſolennitatis, propterea qa nõ interuenerūt in illo
ſeptē teſtes,inſtituerit aliquos hæredes, & uoluerit il-
lud teſtamentū valere iure codicillorū,ſi iure teſtamē
ti valere non poſſet,dicunt Bar.& alij, quòd veniētes
ab inteſtato,hoc ē hæredes legitimi dicūtur eſſe dire-
cto hæredes,ſed ipſi tenenť hæreditatē reſtituere etiā
extraneis hęredibus inſtitutis in teſtamēto ſalua ratio
ne legis falcidiæ,hoc eſt trebellianicę,vt ꝓbatur in d.l.
2.in fin.& in l. ex teſtamēto cū gl.fin.C. de fideicõ. fa-
ciunt,q̄ habentur per Bal.per illū tex.in 5.col.C.de co
dicil.¶Præterea† quamuis cõfirmatio, ſeu ratificatio
teſtamēti facta in codicillis non operetur, vt teſtamē
tum,quod eſt nullum ex defectu ſolennitatis , valeat vt
teſtamentum,arg.d.l. quod per manus , operatur ta-
men,vt ex illa dicatur conſtare de voluntate teſtato-
ris,quod facta in teſtamento valere debeant eo mo-
do,quo poſſunt,& ſic ſaltē per fideicõ.vt in d.l.2.C.de
codic.ī d.l.2.in fi.cum ſi.ff.eo.ti.¶Et hanc ſnīam ſe
quentes, facilè in cõtrium adductis reſpondere poſſu-
mus,primoq; fundamento , quòd procedat , quan-
do teſtamentum eſſet de iure validum.& conſequen-
ter ab eo codicilli poſſent confirmari ; nam tunc ad

hoc,vt illi ex teſtamento confirmētur,reqritur,quòd
ex teſtamēto adita fuerit hæreditas,vt in d.l.ſi qs cū.§.
teſtamento,ſecus verò ſi nõ poſſet adiri hæreditas ex
teſtamēto,quod nullū eſſet , qa tunc ꝑ codicillos con
firmari poteſt id, quod in teſtamēto nullo,ſeu inuali-
do factū fuit,etiā ſi eſſet hæreditas , non ad effectū, vt
ualeat iure directo,ſed per fideicommiſſum, vt in d.l.
2.in fin.ff.de iure codicill.& hic eſt caſus noſter.Secū
27 do reſpondeť, †quòd hæreditas adiri debet ſiue ex te-
ſtamento,ſiue ab inteſtato ad finē,vt legata,& fideicõ
miſſa particularia debeantur ex codicillis,vt in d.§.te
ſtamento,& in l.2.ff.de fidiecom.liber.l.filio.§.ſeruus
ff.de hæredi.inſtit.quæ iura allegat Bal.Quantum ve-
rò eſt quo ad fidei commiſſum uniuerſale , quod ra-
tione codicillorum eſt reſtituendum à uenientibus
ab inteſtato,requiritur aditio hæreditatis , vt locus ſit
reſtitutioni,& ſi hæredes ab inteſtato , qui cenſentur
grauati,nollent adire,vt non reſtituant, cogi poſſunt
ex ſenatus conſulto Trebelliano iuxta d.l. 2. in fin. &
in d.l.codicillis in fin.de leg.2.iuncta l.1.§. 1.& in l.re-
cuſare. §.meminiſſe.l. nam quod per totam legem ,
& ibi per totum titulum. ff. ad Trebell. In terminis
autem noſtris fuit adita hæreditas per hæredes ſcri-
ptos in teſtamento ex ipſo teſtamento , item & per
filiam, quę hæredibus ſcriptis aduerſatur,fuit adita ab
inteſtato, vt conſtat ex deductis in proceſſu; ergo di-
ctū primū fundamentum ceſſat . ¶Non obſtat ſecun-
dum, quod eſt ſatis debile , quia reſponſio colligitur
28 ex ijs,quæ habentur per Bart.quem alij ſequūtur,†nā
aliqui ſunt codicilli,qui dependent,& aliqui, qui non
dependent a teſtamento,illi,qui dependēt , vt ſunt ij,
qui vel ſequuntur teſtamentum , vel fiunt ante teſta-
mentum ualidum iuxta tex.in §. 1.inſtit. de codicill.
& in l.ſiue ī initio cū ſimil.C.de iur.codicill. rupto,&
annihilato teſtamento,ipſi etiā tāquā ſequela annihi-
lantur,& non valent, vt in l.1.C.de codic. l. ſi quis cū
teſtamentum nullum in fi.ff.eod. non dependent au-
tem,nec ſunt teſtamenti ſequela.ſed per ſe principali
ter ſtant,quando facti ſunt ab inteſtato,vel facto teſta
mento ab initio,& ſemper nullo,vt quia non eſſet ſer
uata ſolennitas &c. & tunc quamquis teſtamētum ſit
nullū,valent tñ codicilli,qui per ſe ſtant,vt in d.l.ſi qs
cū ī prin.& in l.q graui, & ibi gl. & in l.ab inteſtato.ff.
de iure codici.& in l.is qui eod.titu.& faciunt,quæ ha
bentur per Bald.in l.conficiuntur in princ.eod.tit.ſed
in caſu noſtro teſtamentum fuit à principio , & ſem-
per nullum , præſupponendo ſine ueritatis præiudi-
cio,quòd non valuerit ob ſolennitatem , & formam
omiſſam,ergo &c. ¶Tertio fundamento facto in cõ
trarium ex prædictis apparet eſſe reſponſum,quia nõ
eſt in cõueniens,quòd teſtamentū,hoc eſt id, quod di
ſpoſitū eſt in teſtamēto nullo, & in quo hæreditas inu
tiliter data fuit,dicatur confirmari , etiā ſi loquamur
de hr̄ditate ꝑ codicillos nõ iure directo, ſed ꝑ fideicõ
miſſum, vt eſt tex.in d.l.2.in fi.ff.de iur.cod.¶Nõ ob.
tex.in d.l.quod per manus,vbi habetur,non poſſe cõ
firmari teſtamentum per codicillos,ſed è contra,Itē
hæreditatem dari nõ poſſe in codicillis iuribus ſuprà
29 allega.Quia reſpondetur,†hoc uerum eſſe loquendo
de teſtamento ualido,& de ijs, quæ in teſtamento ua-
lido continentur, ſed quando teſtamentū eſſet inuti-
le,& nullum,tūc id, quod eſt diſpoſitum in teſtamen-
to,poteſt per codicillos cõfirmari nõ eo modo, quo
in teſtamento fuit diſpoſitum,hoc eſt,ut id valeat iu-
re directo, quia in codicillis hæreditas directo da-
ri non poteſt, nec adimi , d. l. quod per manus ,
ſed bene poteſt confirmari , vt id debeatur per fi-
deicommiſſum.d.l.2.in fin.quia per fideicommiſſum
poteſt dari hæreditas.§.codicillis inſtit. de codicill. &
eſt text. in l. 2. C. eod. titu . & in l. 2. in fin . ff . eo . tit.

¶ Capio quintum, & vltimum, An filia, quæ agno-
uit id, quod ſibi pater reliquit iure inſtitutionis in te-
ſtamento pro omni eo, & toto &c. ſeu hæredes ſui
poſsint contrauenire, & agere contra hæredes ſcri-
ptos in teſtamẽto ad effectum cõſequendi omnia bo-
na ab inteſtato: Et illos poſſe aliqui fortè exiſtimarẽt,
ſtante nullitate, & inualiditate teſtamẽti, & codicillo-
rũ, & quod clauſula codicillaris non fuerit appoſita,
30 nec potuerit apponi in teſtamẽto, & in primis, † quia
dicta filia, ex cuius perſona agitur, agnouit legatum,
& cõuenit cũ hæredibus ſcriptis, non uiſis, nec lectis,
nec cõſideratis verbis teſtamẽti, quę ſi ipſa cõſiderauiſ
ſet, ꝓfecto cognouiſſet nullitatẽ teſtamenti ex defectu
ſolennitatis, ideoq; talis agnitio, & cõuentio, ſeu trãſa
ctio facta ſuper his, quæ in teſtamẽto continent, & ab
illo dependent, debẽt dici nullæ, ſeu de iure inualidæ.
l. de his. ff. de tranſact. ubi Barto. & Docto. cõmuniter.
Et p̃ſuppoſito ipſam non ſciuiſſe, nec cognouiſſe de-
fectũ unius teſtis, & non eſſe ſeruatã formam in teſta-
mento requiſitam, tamẽ potuit uериſimiliter ignora-
re, an teſtamentũ fuerit nullũ, an ualidum, quoniã etiã
iuriſperiti in caſu, de quo agitur, poſſent errare, cum
ualidis argumẽtis opinio cõtraria, quòd teſtamentũ
ualuerit, poſsit roborari, ut iã dictũ fuit: vnde quãuis
31 iſte ſit error iuris, tñ nõ debuit nocere ipſi filiæ, † tum
ꝗa ſumus in damnis, iuxta text. in l. iuris cũ ſequ. ff. de
iur. & fact. igno. tum quia ipſa erat fœmina, & minor
25. annis, quo caſu error iuris in damnis, & etiam in
lucris non debet nocere. l. regula cum ibi not. eod. ti-
tul. l. quamuis C. eodem titu. uel ſaltẽ prædicta præbe
re debẽt iuſtam cauſam dandi reſtitutionẽ integrum
aduerſus agnitionem, ſeu tranſactionem factam per
32 dictam filiam, † quæ reſtitutio in integrum ſeu ius pe
tendi reſtitutionem tranſit etiam ad hæredes mino-
ris, ut infrà tempus à iure datũ poſsit peti reſtitutio, l.
ea quæ, & in authen. ibi poſita cum glo. & in rubr. C.
33 de tempor. in integ. reſtitu. ¶ Prætera, † cum ipſa fi-
lia interueniente eius marito ex quadam ignorantia
(quia credebat teſtamentum ualere) uenerit ad diui-
ſionem, & ad aſsignationem bonorum hæreditatis
paternæ cum hæredibus in teſtamento deſcriptis, &
ex poſt ipſa, uel hæredes ſui cognouerint teſtamentũ
fuiſſe nullum ex defectu ſolennitatis, ſequitur, quòd
ipſa, uel hæredes ſui non obſtante agnitione, & diuiſio
ne prædicta potuerunt contrauenire, & petere diui-
ſionem, ſeu agnitionem reſcindi ad effectum conſe-
quẽdi bona integraliter ab inteſtato, ut eſt text. notab.
in l. ſi poſt. C. de iur. & fact. igno. Nec ex eo, quod di-
cta filia, quæ ab inteſtato ſuccedere debeat, uel eius hę
redes tacitè, uel expreſsè per errorem facti credentes
ualere teſtamentum incidenter fuerint confeſsi teſta
mentum debere habere effectum, uel hæredes in illo
inſtitutos fore hæredes, debet fieri præiudicium filiæ,
ſeu hæredibus ſuis, quin poſsint agere contra teſtamẽ
tum, & petere bona hæreditaria, quia errantis uolun-
tas nulla eſt, ut eſt caſus ad literam qui, uidetur ca-
ſum noſtrum decidere, in l. cum teſtamentum. C. de
iur. & fact. ignor. & ibi Bald. ¶ Cæterum, his omni-
bus non repugnantibus, uidetur contrarium omnino
concludendum eſſe, quia ſi præſupponimus teſtamẽ-
tum Laurentij eſſe de iure ualidum, uel in illo eſſe ap
poſitam, ſeu potuiſſe apponi clauſulam codicillarem,
aut codicillos factos per dictum Laurentium poſt te-
ſtamentum ualuiſſe, prout ſupra. concluſum fuit, & ẽ
uerũ, certè non eſt inſiſtendũ ulterius, ſuper hoc quin
to dubio, an licitum ſit hæredibus ipſius filiæ, & ſic Se
baſtiano aliquid petere ultra ea, quæ ſæpius fuerunt
iudicata, hoc eſt ultra legitimam debitam iure natu-
ræ ipſi filię, & uenire contra teſtamentum, & in illo
diſpoſita, per ea, quæ dicta, & concluſa ſunt in alijs du

bijs: Verum tamen dato, & non conceſſo, teſtam[entum]
fuiſſe nullum, & clauſulã codicillarem apponi [non po-]
tuiſſe in teſtamento, Item codicillos etiam eſſe [inua-]
lidos, & in efficaces, adhuc concludendũ eſt d[ictum]
Sebaſtianum hæredem ipſius filiæ neq; ĩ hoc iu[dicio]
obtinere, neque cõtrauenire poſſe prætextu err[oris]
de quo ſuprà. quia, ut mihi in facto præſuppon[itur]
34 † per dictum Sebaſtianum qui agit, ut imm[itta]
poſſeſsionem omnium bonorum hæreditatis d[icti]
Laurentij, ueluti continetur in pũcto mihi exhibito
intentatũ fuit poſſeſſorium adipiſcendæ, [in-]
terdictum quorum bonorum, in quo [...]
ut in l. 1. & ibi Bartol. C. quorũ bon. & [...]
totũ ff. eod. quo fit, ut ipſe ſibi quo ad poſſeſ[...]
catur præiudicaſſe, admittendo teſtamẽ[...]
ponendo in alijs iudiciis hæredes in teſtamẽto La[uren-]
tij deſcriptos eſſe hæredes, ꝗnimo & poſſeſſ[...]
norũ hæreditatis dicti Laurẽtij ex teſtamento [...]
35 † Quoniam licet uoluntas hæredis errantis [...]
at ipſi hæredi quo ad proprietatẽ, & petitori[um]
teſtamentum, nocet tamẽ ei quo ad poſſeſſ[...]
interdictũ quorum bonorum, ſicut legatar[...]
interdictum quorum legatorum, ut probat [...]
legatarius. ff. ad l. falcid. per quem text. ita d[...]
magna in d. l. cum teſtamentũ, quã ſequuntur [Bar-]
tol, Salic. & alij. ¶ Secundo uidetur, quòd etiam [in]
proprietate dictus Sebaſtianus hæres ſibi præiud[ica-]
36 uerit, quamuis errauerit, ut ſuprà, † quoniam ip[ſe in]
alio iudicio fuit confeſſus reſpondẽdo poſition[ibus]
& principaliter, ergo ſibi præiudicauit etiam per [er-]
rorem confitendo, ex quo ſequuta fuit ſententia [...]
per Bartol. in l. cum falſa in uerſ. contra prædicta [...]
de iur. & fact. ignor. ¶ Non obſtat ille tex. in d. [l. cum]
teſtamentum, quia procedit, quando quis fu[it]
confeſſus ĩcidenter propter aliud, & extra iudici[um]
37 teſtamentum ualidũ eſſe, ut ibi per Bar. Præterea [er-]
ror facti nõ nocet, nondũ finito negotio tranſactio-
ne, uel rę iudicata, ſed illo ſic finito, prætextu erroris
retractari nõ põt. l. ſi nõ, & l. error cum gl. C. de iur. &
fact. ign. ſed Sebaſtianus affirmauit, & approbauit te-
ſtamẽtũ Laurẽtij, & cõfeſſus fuit, illos de Guarman[...]
eſſe hæredes ex dicto teſtamento, & finitum fuit in-
ter eos negotium reiudicata, item & interueniente
38 laudo, quod tranſiuit in rem iudicatam, † quod di[ci-]
tur eſſe quædam tranſactio, Alex. in l. ſciendum ff. de
uerb. oblig. Bar. in authen. ſi uerò C. de iudic. Bal. in
rub. C. de rer. permut. ergo quamuis erratum fuerit,
tamen prætextu talis erroris non poterit dictus Seba-
ſtianus negotium ſopitũ reuiuificare, tanquam finitũ
re iudicata, & tranſactione ſua, & maximè, quia ultra
laudum ipſe emologando, & adimplendo laudum,
uenit ad diuiſionẽ bonorum cũ hæredibus dicti Lau-
rentij, & ideo amplius contrauenire nõ poteſt. l. cum
tea. §. 1. C. de arbitr. & ibi omnes Doct. c. per tuas cum
ibi not. eod. titu. ubi gloſſ. ¶ Præterea quamuis [di-]
uiſionem, & compoſitionem errore factam inter [ue-]
rum hæredem, & hæredẽ putatiuum inſtitutum in te-
ſtamento minus ſolenni non præiudicet uero hære-
di, quin ipſe poſsit conſequi ius ſuum ab inteſtato. l. ſi
39 poſt. C. de iur. & fact. ignoran. iuncta gloſ. 3. & 4. Ta-
men id eſt uerum, quãdo diuiſio, ſeu compoſitio fuiſ-
ſet merè extraiudicialis, & ſine iudice, ut eſt ibi gloſ. in
la prima, ſecus ſi iudicialiter, & auctoritate ſuperio-
ris. l. cum putarem, & ibi gloſ. ff. famil. herciſcun. qui
text. probat hanc diſtinctionem, Bald. & alij poſt Bar
tol. in d. l. ſi poſt; prout in caſu noſtro pluries in-
teruenit diuiſio, & aſsignatio bonorum auctorita-
te iudicis, & mandato ſuperioris facta, ut ex pro-
ceſſu apparet, quia ſecundum Bald. ibi, quando di-
uiſio, & aſsignatio bonorum facta fuit per errorem
inter

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

inter verum hæredem, & hęredem putatiuũ inſtitutũ in teſtamento vnius ſolenni per ſententiam, ſeu præcedente ſentẽtia, talis diuiſio, & bonorũ aſsignatio valet, & illi ſtandum eſt ad prẹiudiciũ veri hęredis; quia ſententia facit ius inter partes l. ſtatu liberi à cæteris. ſtatu lib. c. bone de elect. c. in præſentia de renunciat. de re iudi. not. per glo. & Abb. in c. qm̃ conſult. glo. de probatio. vbi poſt Inno. doct. cõmuniter, & ibi ſum ſolitus latiſsimè dicere, ꝙ in tm̃ ſolũ, & ibi ſum ſolitus latiſsimè dicere, ꝙ in tm̃ habetur pro ſententia, & eius iuſtitia, ꝙ talis dicitur præſumptio iuris, & de iure, contra quàm nõ admittitur regreſſus etiam per veras probationes. ¶ Non obſtant allegata in contrarium, quia ex prædictis apparent ſoluta, nam tex. in d. l. de his ff. de trãſactio. cũ dici non poteſt, ꝙ ipſa filia, & ſucceſsiuè Sebaſtianus hęres habuerunt ſcientiã teſtamenti, & eius tenoris eo tempore, quo ſoluta fuit dos filię, & Sebaſtiano coniugibus, quia in inſtrumento totus tenor teſtamenti fuit regiſtratus, & lectus, itẽ poſt mortẽ ipſius filiæ etiam Sebaſtianus illius ſcientiam habuit, cum litigando ſuper diſpoſitis in dicto teſtamento illud tũc fuiſſet productum, eiuſq; copia decreta, & exhibita Sebaſtiano nec non quando poſt ſententias, & laudũ facta fuit diuiſio, & aſsignatio bonorũ, vt apparet in illis inſtrumentis, & ideo ceſſat diſpoſitio d. l. de his, vt per ea quæ dixi, & l. qui Romæ. §. duo fratres. ff. de verb. oblig. per Alex. in conſi. 114. colu. in 2. volu. Et ſi inde diceretur dicatur ignorãtia, qa & filia, & Sebaſtianus ignorauerunt teſtamentum eſſe nullum propter defectum ſolẽnitatis, dici poteſt, quod † talis error dicitur eſſe erroris, qui nocet in quærendis, vt eſt etiam ĩ caſu noſtro agebatur de hæreditate patris, quæ dicitur quæſita, vt eſt text. in l. ſi emancipata, & ibi glo. & Bar. de iuris & fact. ignor. & ibi per totum, & in l. iuris ignorantia, & ſequ. ff. eod. tit. At in caſu noſtro ex quo dicti coniuges, vel ſaltem Sebaſtianus ſæpius viderunt, & conſiderauerunt teſtamẽtum Laurentij, de facili, & veriſimiliter potuerunt videre numerum teſtium, & an ſcriptum eſſet in eo, notarium non dicere ſcripſiſſe, quòd Sacerdos haberetur publicè pro Sacerdote, quia hoc uitiũ erat patens, quod facit, vt teſtamentũ dicatur nullum, & in dubio pro eo non præſumatur, vt dicit Bald. in d. l. ſi poſt in 1. oppoſ. & Alex. in fin. verb. † ergo ſi huiuſmodi error, qui fateretur, allegetur, dicetur craſſus, & ſupinus, quia ſupinus, & talis, vt non debeat prodeſſe alleganti. l. nec ſupina l. regula. §. ſi quis in fin. verb. ff. de iur. & fact. ignor. Et ſi dicatur, quòd dicti coniuges errauerunt, quia ipſi ignorauerunt ex tali defectu vnius teſtis, vel omiſsionis ſolennitatis teſtamentum eſſe nullum, imo credebant illud valere, dico, iſtam ignorantiam, & hunc errorem fuiſſe, & eſſe iuris, arg. l. 1. ff. de iur. & fact. ignor. & habetur in d. l. ſi poſt, & in d. l. cum teſtamentũ. C. eod. tit. † qui error iuris etiã mulieribus, & maioribus nocet in quærendis, etiã ſi ſimus in hęreditate materna, ſeu paterna, quæ non dicitur quæſita, ſed quaſi quæſita, & de ea iudicatur, vt de re quærenda. l. 2. & 3. & per totum. C. de iur. & fact. ignor. Item propter iuramentum, quia fuit renuntiatum cũ iuramento, valet tranſactio, compoſitio, ſeu aſsignatio facta ſuprà cũ hæredibus ſcriptis, nõ obſtante quòd fuerit dictum viſis, lectis, & cõſideratis verbis teſtamenti, iux. d. l. de his, vt latè habetur per Alex. in d. conſ. in 2. vol. in 4. & 5. colu. & habetur in d. l. de his, & per Alex. in d. §. duo fratres, cum pluribus, quæ poſſem allegare. ¶ Non obſtat, quod filia erat minor, ergo poſſit etiam ſuccurri hæredi ſuo per reſtitutionem in integrum, vt ſuprà, quia ex quo ipſe Laurentius erat maior, & interuenit ſemper in quibuſcũque geſtis, & factis, ceſſare debet reſtitutio, † cũ illa nõ de-

tur maiori propter errorẽ iuris, quãdo ſumus in quærendis, prout ſunt, & erant dicti coniuges, vt dictum fuit ſuprà per tex. in d. l. 2. & 3. & per glo. & doct. in d. l. ſi poſt cum ſimilibus. Cæteris autem, quæ in contrariũ allegata fuerũt, & allegari poſſunt, ex p̃dictis patet reſponſum facilè poſſe accommodari. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Teſtamẽtum factũ cum clauſula derogatoria ad ſequentia quo modo per ſequens teſtamentum reuocatum dicatur. & nu. 7.*

2 *Quid de facto inter liberos cum eadem clauſula. & num. 8.*

3 *Teſtamẽti reuocatio facta ſolenniter corã ſeptem teſtibus ad utilitatẽ veniẽtiũ ab inteſtato, quos teſtator vult ſibi ſuccedere, dicit eſſe teſtm̃, in quo ueniẽtes ab inteſtato ſunt hrędes inſtituti.*

4 *In teſtamento extendo ad conſilium ſapientis quid ſapiens poſſit apponere.*

5 *Specialiter dictum quid dicatur.*

6 *Vltima volũtas defuncti attẽdit, cęteriſq; pręcedẽtib⁹ pręualet.*

8 *Teſtamentũ ſecundũ ſolẽniter factũ inter liberos tollit omne præcedens teſtamentum etiam inter liberos abſq; ſpeciali mentione clauſulæ derogatoriæ prioris.*

9 *Specialiter, & nominatim quid in teſtamento exprimitur etiam per verba uniuerſalia, quamuis pro forma expreſſio ſpecialis, & nominatim facta requireretur.*

10 *Teſtamẽti propriũ magis eſt præteritis, quàm futuris derogare.*

11 *Teſtamentum ad pios uſus factum, piaq́; legata continens clauſulã tam ad præterita, quàm ad futura derogatoriam habet.*

12 *Teſtamentũ cũ clauſula caſſans, & irritãs omne aliud teſtamẽtũ hactenus factum, etiam ſi in illo eſſent verba derogatoria expreſſa &c. valet, prioribuſq; derogat.*

13 *Idẽ, ſi ſolã clauſulam habeat Caſſans, & irritans omne aliud teſtamentũ hactenus per eum factũ cum abbreuiatura etcætera.*

Abbreuiatura, etcætera, in teſtamentis, alijſq; actibus quomodo extendatur, & quid importet.

14 *Teſtamentũ extendẽdum ad conſilium ſapientis debet extendi cũ clauſula derogatoria præcedentium.*

15 *Imola in l. gallus. §. idẽ credẽdum. ff. de lib. & poſth. declaratur.*

16 *In teſtamento vltimo quando ad reuocationẽ prioris non ſolũ de priori, ſed etiam de clauſula derogatoria illi appoſita ſpecialis mentio fieri debeat.*

17 *Protocollo potius, quàm exemplo ſtandum eſt.*

18 *Derogatoria verba teſtamentorum quæ dicantur.*

19 *Hæc verba, ſi contigerit eũ mori ſine teſtamento non faciente expreſſam mentionem de hac diſpoſitione, an inducant derogationem ſequentibus: & quo modo poſſint verificari.*

20 *In Derogationis materia ſi expreſſum non valet, vt eſt expreſſum, nec id etiam valet, quod tacitum eſt, taciteq́; infertur.*

21 *Clauſula derogans ſequentibus teſtamentis eſt exorbitans, odioſa, & reſtringenda.*

22 *Derogatio ſequentium non inducitur in teſtamentis ex verbis dubijs, quæ tacitè poſſent derogationem importare.*

23 *Teſtamentũ extendendũ ad ſenſum ſapientis cũ clauſulis amplioribus etiam derogatorijs de quibus derogatorijs intelligatur.*

24 *Alex. in conſi. 163. nu. 5. lib. 7. declaratur.*

25 *Legata debentur, etiam ſi teſtator hæredem uniuerſalem inſtituendo illum in omnibus bonis dictione alijs inſtituerit.*

26 *Emphyteoſis cõceſſio facta pro ſe, filijs, & nepotibus uſq; in tertiam generationem compræhendit etiam pronepotes.*

27 *Emphyteoſis Eccleſiæ alienatio inter comprehenſos in conceſſione non prohibetur.*

28 *Filius naturalis etiam legitimatus ad emphyteoſim Eccleſiaſticam non admittitur,*

29 *Maximè quando eſſet conceſſa pro filijs legitimis, & naturalibus, & ex legitimo matrimonio naſcituris.*

30 *Legitimatus à Comite non dicitur natus ex legitimo matrimonio, neq; comprehenditur in diſpoſitione vocante legitimos, & naturales natos ex legitimo matrimonio.*

31 *Emphyteoſis Eccleſiæ poteſt legari vni ex comprehẽſis in conceſſione, etiã alijs excluſis.*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN